

וּפְנֵי עֵת הַצִּבְעִי

נלי מבשאה

של הסתדרות הפועלים העברים בא"י "הפועל הצעיר" *
יר"ל פעם בשבוע ע"י הועד המרכזי *

את ההתרונות ודכו הרוח שעורר המקרה הזה בקרב התימנים קשה לתאר: הם קבלו את הענין הזה לא כמקרה פרטי של גמות יוצאת מהכלל, כי כרבעת ההתייחסות הכללית אל הצבור התימני.

הפועלים העבריים, כשנודע להם המקרה מהרו תיכף אל התימנים— כיא מהם הכין שטרים שיקבלו התימנים ספוק ע"י משפט צריך להבוא תנחומים לנעלבים האלה, שהתייחסו ברסעות שלישי על החרפה שנעשתה להם, צריך להודות שהמקרה עורר התרונות לא רק בקרב התימנים והפועלים, כיא גם בקרב רוב תושבי החובות, ועד המושבה נתן ספוק ידוע להתרגנות הכללית, בהודונו לערוך משפט על האכר ולהשיל עליו עונש של נפוליון אחד.

קשה אמנם להסכים שהעונש הזה הגרו כמדת החשא, אולם אך שהוא, תשמש נא לכה"פ העבודה של המשפט כשהוא לעצמה לתעורה מוכיחה שאין הצבור בהחובות עובר בשתיקה על כעור וגמות ועל מעשי אלמות ביחס למי שירייה.

המקרה האחרון עם התימנות נרם לזה שפועלי החובות זכרו את חובותם ביחס לתימנים.

לפני ארבע שנים, כשבאו החלצים הראשונים של עולי תימן נמצאו בקרב פועלי החובות או אנשים שהתמכרו לעניניהם וצרכיהם. ביחוד הצפין בעבודה זו הפועל י. ק. ולו (יחד עם האכרים ה"ו מ. ו"ג) צריך להודות בעד זה שהתימנים נקשרו במושבה זו והתבססו בה במדה ידועה, אולם אחרי כן באה ההפסקה, בשנתים לא היה קבוצן של פועלים בהחובות וכמובן שלא היה מי מהכחות של הצעירים שיחזקו בגורלם של התימנים, השנה החל שוב להתרכז קבוצן חשוב של פועלים והחלו שוב להסתדר הצינים הצבוריים, אלא שעניני התימנים לא תפסו מקום עדיין — עכשיו כשבא המקרה המעצב — זכרו הפועלים הצעירים, שהגם באמת ברובם רחוקים מהתימנים והתימנים — מהם, ושהיו הרבה מקרים שועד הפועלים צריך היה להתערב ולא התערב, וכי בהתרחקות הזאת יכולה גם להביא לידו תוצאות מיוקות.

וכשזכרו הפועלים את חובותם החלו גם לעיין באיזו אמצעים לאחוז בכדי שלא יהיה מקום להתרחקות השוררת כיום בין הפועלים הצעירים ובין התימנים, אחרי שועד הפועלים דמקומיים עיין בדבר והתייען עם אנשים הקרובים לתימנים והבקאים בצרכיהם והליכותיהם, באו לידי ההלטה שצריך ליצור מוסד חברותי משותף שיאחד את שני הצדדים, וככה נולד הרעיון ע"ד ועדה משותפת להתקרבות ועזרה הדדית.

אולם טרם שתבחר או תוסד הועדה, מצא ועד הפועלים לנחון שתקרא אספת עם, אשר בה ישתתפו כל התושבים וכל הפועלים האשכנזים ושבה יעמדו על המצב ויכירו את היחסים ההדדיים, בעיקר התבון ועד הפועלים בערכו את האספה, לתת ספק רוחני לנעלבים, האספה הזאת כמציאי שבת כיה טבת בבית ועד המושבה, ויתאספו כל התימנים, כמעט כל הפועלים האשכנזים ומעט מאנשי המושבה, ביחד המון בקרוב של סאתים איש, אל האספה באו גם 500 הזמנות ועד הפועלים הזיה ש. יכנאל וי. שפרינצק.

נואמים רבים דברו באספה הזאת והרכבה מליס המות הושמעו — מליס הייצאות מהלב והצרכות להודו ללבו של המרגיש והמבין, דברו אשכנזים ודברו גם תימנים — ועל הכל דברו הנואמים האשכנזים דברו ע"ד העלבון שנעשה לתימנים וע"ד הדרכים שבהם ציין התימני לאחוז בהגנתו על כבודו וכבודותו לשם חזוק מצבו, קראו את התימנים להתאחדות והתקרבות — עוררו את הישנים שיתחילו להתקרב לענין הישוב, שישלחו את בניהם לבתי הספר ואת צעירותיהם — שילמדו מהדרכים הטובים של הפועלים הצעירים שבארץ, היו גם כאלו שהאשימו את התימנים בהסדר אמון לאלו שרוצים להתקרב אליהם, הוכיחו אותם שהתעוררותם הנה רענית ורק למראית עין וכאמת אינם חושבים ברצינות ע"ד שישלמדו מהדרכים של התימנים.

לא שבחו גם את הפועלים האשכנזים — תארו את גודל התפקוד המוטל עליהם והמטרה שעליהם להגשים ביחס לעבודה ולעובדים בארץ.

רחובות.

בשבוע העבר נעשה פה ע"י האכר יונתן מקוב מעשה גם, המסיל צל על החברה והמקום שבהם נעשים מעשים כאלו.

כידוע רנילים התימנים ללקט בשדות ובכרמים ולאסוף שם ענפים וזמורות שבהם משתמשים הם להסקה, שום אזהרות וגזרות לא יכלו למנוע את התימני מהלקט הזה, קשה לו להלה להתרנל אל המחשבה שהרברים האלו שייכים גם לרמוש הפרטי וכי אסור לגעת בזה בלו רשיון הפועלים או השומרים, הלקט הזה נרם ככל פעם ובמקומות שונים לסכסוכים בלתי פוסקים, שהתוצאות הן—עונש למלקטים, וגם הפעם היה ענין הלקט לסבת המקרה המעצב, ומעשה שהיה כך היה, האכר הנוכח למעלה מצא בכרמו שליש תימני, המלקטות ענפים, ולא הסתפק הלו בזה שחבה את המלקטות, אלא שמצא לנחון גם לאסוף אותן ולהביאן שכורות למושבה, כמובן שהגשים התנגדו, ברוח והתמורו בכרם, אולם הפועלים הערביים רצו אחריהן ותפשו אותן, והתפוסות — אסרו את ידיון בחבלים, קשרו אותן לזנבו של הסור, וככה הובילו אל המושבה: הנשים קשורות, מקוב מנצח על החמרה, וערבי אחד שומר על הנשים מאחוריהן ומאייץ בהן.

על יד המושבה ירד המנצח מעל החמרה, לקח בידו את קצות החבלים שבהן היו אסורות התימניות והכניס לתוך המושבה, והנשים תושבות קבועות של המושבה...

והנאמים מהתימנים חזרו על התערות שעשו להם, אבל בעיקר דברו על הפרוד השורר בקרבם, על קושי תיורם, והסכימו גם על הצורך לשלוח את הבנים לבתי הספר וגם על ההצעה של עבודה משותפת:

האספה נגמרה בשעה מאוחרת בהתרוססות רוח, אם לא של התימנים עיז של האשכנזים, וגם הקורים בלתי פוסקים לא חסרו...

כמוכן שמיקדם להעריך את תוצאות האספה הזאת—אם ועד פועלי החובות ומשיך הלאה את עבודתו—אפשר מאד שיתרוח סוף סוף הקשר הרצוי שמתוך שורות התימנים יתעוררו הצעירים ויתקרבו לצעירי האשכנזים, ולמה את דרכיהם ויהיו לנושאים נאים של רעיון התחיה.

אולם האספות תהינה משוללות כל ערך, אם לא תהי גם עבודה אמיתית בתוך התימנים—עבודה של הסברה וקולטורה.

ביום הראשון בערב היתה אספת התימנים לחור—מטרת האספה היתה לחוק את ההתאחדות הפנימית ולבחור בועד הימני הדש במקום הועד הקורם שנתפטר, לרגלי הפרוד ששרר עד כה.

תוצאות האספה הזאת מוכיחות לעיני שהתימנים רחוקים עדיין מלהיות מושפעים מהרדשות הנאות, הפרוד בקרבם נשאר במקומו והועד שנבחר לא מתוך התאחדות גמורה נכרה, אולם לא עיי אספה בלבד שתחדש ועילה נוף צבורי זה או אחר.

פועל.